

JEGYZŐKÖNYV A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT LXV-IK KÖZGYŰLÉSÉRŐL.

A gyűlés 1915 február 3-án a kir. magy. Természettudományi Társulat üléstermében (VIII., Eszterházy-utca 16 sz. I. em.) délután 6 órakor kezdődik.

Az elnöki asztal körül ülnek: SCHAFARZIK FERENC dr. királyi József-műegyetemi ny. r. tanár, társulati elnök, Iglói SZONTAGH TAMÁS dr. királyi tanácsos, a m. kir. földtani intézet aligazgatója, társulati másodelnök, és PAPP KÁROLY dr. m. kir. osztálygeológus, társulati elsőtitkár.

Megjelentek: ASCHER ANTAL, BALLÓ REZSŐ dr., BÖCKH HUGÓ dr., EMSZT KÁLMÁN dr., ERÓDI KÁLMÁN dr., ÉHÍK GYULA, GÁSPÁR JÁNOS dr., HILLEBRAND JENŐ dr., HORUSITZKY HENRIK, ILOSVAY LAJOS dr., JEKELIUS ERICH dr., KADIĆ OTTOKÁR dr., KOCH ANTAL dr., KOCH FERDO dr., KOCH NÁNDOR dr., KORMOS TIVADAR dr., KRÉCSY BÉLA dr., KRÉCSY BÉLÁNÉ, KRENNER JÓZSEF dr., KULCSÁR KÁLMÁN dr., LAMBRECHT KÁLMÁN, id. LÓCZY LAJOS dr., ifjú LÓCZY LAJOS dr., MAJER ISTVÁN dr., MARZSÓ LAJOS, Kissármási MÁLY SÁNDOR, báró NOPCSA FERENC dr., PAPPNÉ BALOGH MARGIT dr., PÁLFY MÓR dr., PITTER TIVADAR, RÉTHLY ANTAL, Telegdi RÓTH LAJOS, SCHERF EMIL, SCHRÉTER ZOLTÁN dr., STEINHAUSZ GYULA, gróf SZÉCHENYI BÉLA, SZONTÁGH TAMÁS dr., TAEGER HENRIK dr., VADÁSZ ELEMÉR dr., VIGH GYULA dr., VOGL VIKTOR dr., ZALÁNYI BÉLA dr., és ZSIGMONDY ÁRPÁD tagok.

1. SCHAFARZIK FERENC elnök az ülést megnyitván, bemutatja a múlt évi közgyűlés hitelesített jegyzőkönyvét és a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkéri HORUSITZKY HENRIK és ZSIGMONDY ÁRPÁD urakat. Elnök ezekután megtartja megnyitó előadását, a melynek teljes szövege a jelen füzet 121—126. oldalain található.

2. Elnök jelenti, hogy az idei közgyűlésen esedékessé válik a Szabó József emlékérem kiadása. Felhívja ezért az elsőtitkárt, hogy a választmány ezirányú döntését terjessze a közgyűlés elé.

PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár erre felolvassa az 1915 január 13-án tartott választmányi ülés határozatát, a mely a következőkép szól:

«A Szabó József-emlékérem kiadására kiküldött 7-tagú bizottság az

1909. évi január 1 és 1914 június 30-a között megjelent művek közül az ásvány-földtani szakcsoportban LÓCZY LAJOS dr.: A Balaton környékének geológiai képződményei és ezeknek vidékek szerinti telepedése című munkáját ajánlja a Szabó-émmel való kitüntetésre. A Balaton Tudományos Tanulmányozásának Eredményei című gyűjteményes vállalat első kötetének első részében 618 oldalon 308 ábrával és 15 táblával illusztrálva Budapesten 1913-ban jelent meg. A Balatonmellék geológiájáról szóló munka a Szentmiklósi SZABÓ JÓZSEF emlékérem kiadásáról szóló ügyrend 7. szakaszában megkívánt feltételeknek mindenben megfelel, mert a szerző a Balaton környékét alkotó összes képződmények részletes taglalásával, az új geológiai adatok rengeteg halmazával, azoknak világos és rendszeres feldolgozásával abszolút becsü munkát nyújt, amelyhez hasonló hazánk geológiai irodalmában eddigelé nem jelent meg, de a világirodalomban is csak kevés párja akad. A választmány a bizottság jelentését elfogadja és a Szabó-József emlékérmét 1915-ben egyhangulag LÓCZY LAJOS dr.: A Balaton geológiájáról szóló művének ítéli».

Elnök ezekután a Szabó József emlékérmét üdvözlő beszéd kíséretében átadja LÓCZY LAJOS tiszteleti tagnak, aki az érmet elfogadja s magasszárnyalásu beszédben köszöni meg a Földtani Társulat választmányának s Közgyűlésének a kitüntetést.

3. LÓCZY LAJOS tiszteleti tag emlékbeszédet tart SUSS EDE geológus tanárról, a Magyarhoni Földtani Társulatnak 1886 óta tiszteleti tagjáról. (A mélyhatású emlékbeszéd szövege jelen füzet 105—121. oldalain olvasható.)

4. PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár a következő titkári jelentést terjeszti elő.

«Tisztelt Közgyűlés! Alapszabályaink 20. §-a szerint a titkár a közgyűlésen a társulat működéséről jelentést terjeszt elő.

Társulatunk múlt évi eseményei — úgy szellemileg, mint pénzügyileg — az európai nagy események keretébe illeszkednek s ezek hatása alatt állanak. A történelem összes hadjáratait felülmuló világháború megakasztotta az emberiség közös kultúrmunkáját s így társulatunk tudományos működését is csökkentette. A világtörténelmi jelentőségű események között, a hősök milliói sorában ott látjuk szerény társulatunk tagjait is. Titkári jelentésemben első helyen említem tehát ama fiatal tagtársainkat, akik hazánk védelmében egészségüket, sőt életüket kockáztatják az itthon maradtak boldogulásáért.

Tisztviselőink sorából hiányzik MAROS IMRE titkártársam, aki mint tüzérfőhadnagy szolgál az északi harterén. Számos levelében mentegő sorokkal szabadkozik, hogy Közlönyünk szerkesztésében részt nem vehet s élénken tudakozódik üléseink iránt. MAROS titkártársam közvetlen feljebbvalója jelenleg MAGASHÁZY LÁSZLÓ es. és k. tényleges tüzérfőhadnagy úr, szintén

tagtársunk, aki főképp a Barlangkutató Szakosztály ülései iránt érdeklődik még a harctéren is.

Ha legközelebb álló szaktársaink sorára tekintek, úgy a m. k. földtani intézet tagjainak megapadása tűnik szemembe. Az intézet 30 tagja közül jelenleg 10 teljesít katonai szolgálatot, azonfelül 2 már harc képtelen és 1 elesett. Éme szaktársaink a következők: LIFFA AURÉL és ROZLOZSNIK PÁL, mindkettő tartalékos tüzérhadnagy, jelenleg népfölkelő főhadnagyok, Telegdi ROTH KÁROLY tartalékos tüzérhadnagy, SZINYEI MERSE ZSIGMOND tart. honvédhuzsárhadnagy, KORMOS TIVADAR dr., LÁSZLÓ GÁBOR dr., VENDL ALADÁR dr., BALLENEGGER RÓBERT dr., PANTÓ DEZSŐ és TELKES PÁL szaktársaink. Külön ki kell emelnem LIFFA AURÉL dr. osztálygeológus urat, akit bár élemedettebb kora a hadiszolgálat alól mentesített volna, önként a harctérre jelentkezett s miként több oldalról halljuk, a büntető szerb hadjáratban vitézségével többszörösen kitűnt.

Tisztelet illeti meg LÁSZLÓ GÁBOR dr. és VENDL ALADÁR dr. tagtársainkat, akik még az ősz folyamán önként beállottak katonának, mint a m. k. földművelésügyi minisztérium hatalmas tisztviselői karának legelső önkéntesei.

A földtani intézet segédszemélyzetéből HABERL VIKTOR preparátor és HEIDT DÁNIEL rajzoló, mint harc képtelenek kerültek vissza a csatákból. A felsorolt szaktársakhoz 13-ik gyanánt REITHOFER KÁROLY m. k. térképész csatlakozik. Utolsó levelét 1914 szeptember 3-án Rzeszowból írta s azóta rejtélyesen eltűnt. A nagykanizsai honvédgyalogezred mit sem tud sorsáról, azonban megbízható katonatársai több oldalról jelentették, hogy 1914 szept. 5-én délelőtt a Ravaruska mellett vívott csatában, orosz golyótól találva, hősi halált halt.

REITHOFER KÁROLY hazánk egyik legképzettebb térképrajzolója volt. Ő rajzolta a többek között a SZABÓ-éremmel ma kitüntetett nagy munkának: A B a l a t o n m e l l é k g e o l ó g i á j á n a k összes ábráit és mellékleteit. Megbecsülhetetlen értékű bányatérképeket gyűjtött össze az iglói és besztercebányai bányakapitányságokból, amely térképek a Magyarország vasérc és kőszénkészletéről szóló monografiában fognak megjelenni. REITHOFER KÁROLY — mint LÓCZY LAJOS tanítványa — fiatalkora mellett is maradandó érdemeket szerzett a magyar kartografia történetében.

Hadban levő szaktársaink közül BÖCKH HUGÓ dr., GAÁL ISTVÁN dr., JABLONSKY JENŐ dr., KOVÁCH ANTAL, KORMOS TIVADAR dr., MAURITZ BÉLA dr., báró NOPCSA FERENC dr., SOMOGYI KÁLMÁN, STRÖMPL GÁBOR, PÁVAY VAJNA FERENC neveit emlitem, akik nehéz helyzetükben is többszörösen érdeklődtek ügyeink iránt.

LÖW MÁRTON dr., a műegyetemen az ásvány-földtani tanszék adjunktusa, miként egyik tisztvársa jelentette, 1914 december 19-én a turoveci ütközetben megsebesült és orosz fogságba jutott. Ez év január 3-án már Moszkvából írt SCHAFARZIK FERENC tanár úrhoz levelet, jelezve, hogy a körülményekhez képest jól van, s valószínűleg Szibériába viszik.

De lehetetlen ez alkalommal mindazon tagtársainkat felsorolni, akik hadban vannak. Különbén is jegyzéket állítunk össze hadbavonult szaktársainkról s ez ügyben kérem szépen a Mélyen Tisztelt Közgyűlés jelenlevő tagjainak szíves támogatását.

Mert megérdemlik mindazok, akik hazánk jövőjéért küzdenek, hogy névszerint felsoroljuk őket Közlönyünkben a késő utókor számára.

Társulatunk tudományos működésére térve át, az elmúlt évben mindössze 7 szakülést tartottunk s ezek közül 6 a január s június közé eső félévben volt. A nyáron kitört háború miatt az év második felére megfogyatkozott létszámunk s a megcsappant érdeklődés miatt csak egy szakülés esik. A 7 s z a k ü l é s e n 14 előadó 19 tárgyról értekezett. Három előadást tartott VIGH GYULA, kettőt LÖW MÁRTON, KORMOS TIVADAR és SIGMOND ELEK. Egyet-egyét BALLÓ REZSŐ, GLOETZER JÓZSEF, HORVÁTH BÉLA, KOVÁCH ANTAL, KULCSÁR KÁLMÁN, LÓCZY LAJOS, MAJER ISTVÁN, TAEGER HENRIK és WACHNER HENRIK.

A szaküléseken kívül társulatunk a geológia művelését egy földtani kirándulással is fokozta. Az 1914-ik év husvétii nagyhetén LÓCZY LAJOS tiszteleti tag a b a l a t o n v i d é k i b a z a l t v u l k á n o k h o z négynapos kirándulást vezetett. A kirándulásban GLÜCK ZOLTÁN, MARZSÓ LAJOS, PALKOVICS JÓZSEF, ROZLOZSNIK PÁL, TOBORFFY GÉZA és VIGH GYULA urak vettek részt. A kirándulás költségeit SEMSEY ANDOR tiszteleti tagunk külön adományából fedezték. Ez alkalommal is köszönetet mondok úgy LÓCZY LAJOS, mint SEMSEY ANDOR úr Óméltóságáiknak, hogy a balatonvidéki szerfölött érdekes és tanulságos kirándulással a társulat működését elősegítették.

Az á s v á n y - f ö l d t a n i k u t a t á s o k a t az elmúlt évben anyagilag is támogattuk. FERENCZY ISTVÁN kolozsvári egyetemi tanársegéd a Szabó-alapból kapott megbízást befejezván, Z a l a t n a v i d é k é n e k h a r m a d k o r i k é p z ő d m é n y e i r ő l írt művét benyújtotta s ez már sajtó alatt van. Társulatunk a múlt évben 2 megbízást is adott, az egyiket JUGOVICS LAJOS dr. budapesti egyetemi tanársegéd úrnak a «B ö r z s ö n y i h e g y s é g e r u p t í v k ö z e t e i n e k v i z s g á l a t á r a», a másodikat MAJER ISTVÁN dr. egyetemi gyakornok úrnak a «B ö r z s ö n y i h e g y s é g s z t r a t i g r a f i a i v i s z o n y a i» tisztázására. Mindkét tagtársunk jelentését ez év folyamán várjuk.

Kiadványaink sorában a «Földtani Közölny»-nek 44-ik kötete jelent meg, 40 íven 606 oldalon, 6 táblával és 48 szövegbeli ábrával. Benne 17 szerző 19 eredeti értekezést, azonkívül 16 ismertető közleményt írt.

Tagsági illetmény gyanánt szétküldöttük továbbá a «M. k. Földtani Intézet 1913. évi Jelentését», amely a múlt évben a sok munkatárs dolgozata miatt immár hatalmas kötetné növekedett. A 41 ívnyi és 646 oldalon sok ábrát s számos mellékletet tartalmazó jelentést 2 füzetre kellett szétválasztani, hogy nyomtatvány gyanánt küldhessük. Német része még vaskosabb, amennyiben 43 íven 673 oldalra terjed. Szétküldöttük továbbá a m. k. Földtani Intézet Évkönyvének XXI. kötetét, amely kilenc eredeti tanulmányt tartalmaz 24 táblával és számos szövegközi ábrával illusztrálva, 23 íven, 340 oldalon.

Tagjaink létszáma az elmúlt évben bizonyos megállapodáshoz jutott. Összes tagjaink és előfizetőink száma az 1914. év végén 758-ra rúgott. Ezenkívül esereviszonyban vagyunk 102 külföldi társulattal; a m. k. Földtani Intézet útján pedig 110 külföldi tudományos intézetnek küldjük a Földtani Közölnyt.

A l a p s z a b á l y u n k m ó d o s í t á s á t a m. k. Belügyminiszter Úr 1914 június 20-án megerősítvén, ezáltal a társulatunkban szervezett B a r l a n g k u t a t ó S z a k o s z t á l y megalakulása is törvényes formát nyert. A Barlangkutató Szakosztály LENHOSSÉK MIHÁLY dr. elnök, BELLA LAJOS alelnök és KADIĆ OTTOKÁR dr. titkár urak vezetésével, valamint 6 választmányi tag buzgó segédkezésével az elmúlt évben igen élénk tevékenységet fejtett ki. Számos barlangban eredményes ásatásokat végzett. Így HILLEBRAND JENŐ dr. a J a n k o v i c h - b a r l a n g b a n, továbbá az Istállóskői, Pálffy és Kiskevélyi barlangban, KADIĆ OTTOKÁR a Remete-barlangban, az Orosdy kőfülkében, míg KORMOS TIVADAR dr. a Remetehegyi Kőfülkében végzett sikeres ásatásokkal gazdagította a diluviális s prehisztorikus leleteket.

A barlangkutatás terjesztése céljából BEKEY IMRE GÁBOR népszerű előadást tartott, azonkívül 3 szakülésen vitatták meg a fontosabb kutatásokat.

Tudományos folyóiratuk: A B a r l a n g k u t a t á s immár II. évfolyamában magyar és német nyelven hirdeti a szakosztály eredményes működését. Ezenkívül megjelent HORUSITZKY HENRIK és SIEGMETH KÁROLY műve: A m a g y a r o r s z á g i b a r l a n g o k é s a z e z e k r e v o n a t k o z ó a d a t o k i r o d a l m i j e g y z é k e 1 5 4 9—1 9 1 3 k ö z ö t t, amely munka 760 barlangtani dolgozat címét tartalmazza.

A Barlangkutató Szakosztálynak az elmúlt évben 133 tagja volt, akik vállalva iparkodnak emez új tudományágat művelni és magasra fejleszteni.

A Földtani Társulatot közlő események közül a következőket jelenthetem:

Az elmúlt év május havának 9-én ünnepeltük mélyen tisztelt alelnökünknek: Iglói SZONTAGH TAMÁS dr. királyi tanácsos úrnak állami szolgálatba lépése 25 éves fordulóját. Ez alkalommal is szabadjon mélyen tisztelt alelnökünknek a titkárság köszönetét tolmácsolni, kérve, hogy társulatunkat továbbra is határozottan támogatni sziveskedjék.

A másik örvendetes esemény 1914 június havában érte a szakköröket, amikor Nagysúri Böckh HUGÓ selmecebányai főiskolai tanár urat miniszteri tanácsosi rangban a m. k. pénzügyminisztérium Budapestre helyezte s az újonnan szervezett bányageológiai osztály vezetésével megbízta. Kiváló tagtársunknak új állásában sok sikert és szerencsét kívánunk.

A budapesti tudomány-egyetem két rokon tanszéke: az ásványtan és az őslénytan véglegesen kinevezett tanárokat kapott MAURITZ BÉLA dr. ny. rk. és LÖRENTHEY IMRE ny. r. tanár urak személyében. Mindkét tanár urat társulatunk részéről is a legmelegebben köszöntjük.

Emez örvendetes hírekkel szemben súlyos veszteségek is érték a geológia körét.

A k ü l f ö l d i, r o k o n s z a k u t u d ó s o k k ö z ü l e l h u n y t a k:

1. ROSENBUSCH HARRY titkos tanácsos, hírneves petrografus 1914 jan. 20-án Heidelbergben.

2. SÉMENOV-TIAN-SANSZKY az Orosz Geografiai Társulat alelnöke 87 éves korában 1914 febr. 26/márc. 11-én Szentpétervárott.

3. TCHERNYCHEV TH. az Orosz Geológiai Intézet igazgatója 57 éves korában, Szentpétervárott, 1914 jan. 2/15-én.

4. WAHNSCHAFTE FELIX titkos bányatanácsos, tanár, a Német Geológiai Társulat elnöke 1914 jan. 24-én 63 éves korában, Berlinben. A kiváló tudós élénk részt vett a Budapesten 1909-ben tartott I. agrogeológiai nemzetközi konferencián. Mult évben elhunyt tagjaink betűrendben a következők:

1. GERECZE PÉTER állami főreáliskolai tanár, a Régészeti Társaság igazgató választmányának tagja 1914 nov. 2-án 58 éves korában Pestújhelyen elhunyt. Temetésén társulatunkat BELLA LAJOS a Barlangkutató Szakosztály alelnöke képviselte.

2. HERMAN OTTÓ az Országos Ornitológiai Központ igazgatója, 1914 dec. 27-én 80 éves korában hunyt el. Emlékét s munkálkodását a Barlangkutató Szakosztály évzáró ülésén LAMBRECHT KÁLMÁN tagtársunk méltatta.

3. KOSSUTÁNY TAMÁS az Országos Kémiai Intézet igazgatója a szabolcs-megyei Nyírlugoson 1848 márc. 7-én született. Tanulmányait a keszthelyi gazdasági akadémián végezve, 1870-ben a hallei egyetemre ment, ahol főképp kémiát tanult. 1871-ben a magyaróvári gazdasági akadémia tanára lett, ahol 33 éven át a gazdáknak számos generációt nevelt. 1903 óta Budapesten az Országos Kémiai Intézet igazgatója volt s tevékeny munkálkodás közben ez év jan. 19-én 67 éves korában ragadta el a halál körükből.

Már kora ifjúságában a mezőgazdasági kémia felé hajlott és ezt 47 éven át kitartással művelte. Megírta az első magyar nyelvű Mezőgazdasági Kémiát, és főképp Magyarország három főterménye: a búza, bor és dohány tudományos kémiai tanulmányozásának szentelte életét. Értekezéseinek száma a 200-at is meghaladja. Erdemei elismerésül a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választotta s negyvenéves irodalmi működése alkalmából Őfelsége az udvari tanácsosi címmel tüntette ki. Társulatunk tagjává 1905-ben lépett HORCSITZKY HENRIK választmányi tag ajánlására.

A finomlelkű, szerény tudós emlékét kegyelettel őrizzük.

4. NURICSÁN JÓZSEF gazdasági akadémiai tanár 1914 szeptember 25-én a békésvármegyei Csorváson 54 éves korában hunyt el.

5. SUSS EDE a bécsi tudomány-egyetemen a geológia tanára 1914 ápr. 26-án 82 éves korában Bécsben elhunyt. Emlékezetét most hallottuk Lóczy LAJOS tiszteleti tag úr magasszárnyalású beszédében. Csupán azt említem még meg, hogy társulatunk tiszteleti tagjává 1886-ban választotta SZABÓ JÓZSEF ajánlatára. Temetésén Márcfalván társulatunkat SCHAFARZIK FERENC elnök úr személyesen képviselte, VOGL VIKTOR tagtársunk kíséretében; ravatalára koszorút helyezett s sírjánál búcsúbeszédet mondott.

6. WARTHA VINCE nyugalmazott műegyetemi tanár 1844 júl. 17-én Fiunében született. Tanulmányait a zürichi műegyetemen végezve, vegyész oklevelet nyert. 1868-ban a budapesti műegyetemnek rendkívüli, 1870-ben rendes tanára lett. Negyvennégy évet töltött a műegyetemen folytonos munkában. A kiváló tudós méltatása nem a mi szakunkba vág, azért e helyütt csupán amaz oldalról emelem ki, amelyet a földtan fejlesztése körül végzett. A Földtani Közlemény első kötetében a Lábatlani hidraulikus mész első elemzését közölte, a VII. kötetben a székóképződéséről írt becses tanulmányt. Geológusokat közléről érdeklő tanulmánya a Természettudományi

Közlöny 1888. évi kötetében jelent meg a Csácai porhullásról. Az akkori időben Trencsén megyét, Szilézia s Morvaország határos részeit 1888 február 6-án elborító sárga porról megállapítja, hogy vulkánikus eredetű s az izlandi vulkánok kitöréséből származtatja. Ugyancsak a Természettudományi Közlöny 1896. évi kötetében jelent meg Porahóban című közleménye, amelyben az 1896 febr. 25-én Keszthelyen hullott port a deliblati homokok iszapolt részeivel találta azonosnak.

Páratlan munkásságot fejtett ki a tűzálló anyagok vizsgálata körül is, ösmeretes a Természettudományi Társulatban 1891-ben az agyagárúk technológiájáról tartott sorozatos előadása, amely 1892-ben Az agyagárúk technológiája címen meg is jelent.

Szakunkba vágó műve továbbá A vas és szén Magyarországon, amely 1875-ben jelent meg.

WARTHA VINCE dr. társulatunknak 1868 óta tagja volt s régebben élénk részt vett üléseinken. Több ciklusban választmányi tagunk is volt.

Halála hosszas szenvedés után 1914 júl. 20-án 71 éves korában következett be. Temetésén társulatunkat SCHAFARZIK FERENC elnök úr személyesen képviselte, ravatalára koszorút helyezett s sírjánál búcsúbeszédet mondott.

7. Végül PETŐ KÁROLY-ról, társulatunk hűséges szolgájáról emlékezem meg, aki 1914 március 3-án 51 éves korában elhunyt. Temetésén SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök úrral és ROZLOZSNIK PÁL geológus úrral együtt résztvettem és ravatalára koszorút helyeztem. Az elhunyt 6 éven át hűségesen szolgálta csekély jutalomért társulatunkat. Legyen áldott emléke!

★

Jelentésem végeztével mély köszönetet mondok mindazoknak, akik társulatunk ügyeit az elmúlt évben támogatták.

Kétszeres köszönet illeti ILOSVAY LAJOS dr. m. k. vallás- és közoktatásügyi államtitkár úr Öméltóságát, társulatunk tiszteleti tagját, egyrészt mert az állami segílyt a nehéz időkben is teljes egészében kiutalványozni kegyes volt, másrészt, hogy eme díszes termet üléseink számára átengedni sziveskedett.

Mély köszönettel adózom továbbá LÓCZY LAJOS dr. úrnak, mint a m. k. Földtani Intézet igazgatójának és SZONTAGH TAMÁS alelnök úrnak, ugyanezen intézet aligazgatójának, hogy társulatunknak helyiséget adni s az intézeti kiadványokat tagtársaink számára átengedni sziveskedtek.

Amidőn végül köszönetet mondok a Tekintetes Választmánynak, hogy 8 ülésében támogatni szives volt, kérem a mélyen tisztelt Közgyűlést, hogy jelentésemet tudomásul venni méltóztassék»

★

Az elhangzott titkári jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul veszi.

Ezután a pénztári jelentés a s pénztárvizsgáló-bizottság jelentései kerülnek sorra, amiket a közgyűlés egyhangulag elfogad s egyben köszönetet mond úgy ASCHER ANTAL pénztárosnak, mint EMSZT KÁLMÁN dr.,

LÖRENTHEY IMRE dr. és PETRIK LAJOS pénztárvizsgáló bizottsági tag-uraknak, akiket a jövő év folyamára is felkér terhes tisztségük viselésére.

A közgyűlés a pénztárnoknak a felmentést megadván, megállapítja az 1915. évi költségvetést.

A pénztári jelentést, a pénztárvizsgáló-bizottság jelentését, valamint az 1915. évre szóló költségvetést, — amelyek kinyomtatva a közgyűlés minden egyes tagjának kezében vannak — a közgyűlés változatlanul elfogadja.

PÉNZTÁRI JELENTÉS

a Magyarhoni Földtani Társulat 1914. évi forgalmáról és vagyonának állásáról 1914 december 31-én.

I. Forgó tőke.

A) Bevétel.

Tétel- szám	A bevételek megjelölése	Előirányzat az 1914. évre	Tényleges bevétel az 1914. évben.
1.	Pénztári áthozatal az 1913. évről	2335 K 20 f	2335 K 20 f
2.	M. k. Földművelésügyi Minisztérium segélye	4000 « — «	2000 « — «
3.	M. k. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium	3000 « — «	4500 « — «
4.	Herceg Esterházy Miklós dr. pártfogói díja ..	840 « — «	840 « — «
5.	Magánosok segélye (Semsei Semsey Andor dr. adománya)	100 « — «	380 « — «
6.	Alaptőke és forgótőke kamatja	1800 « — «	1978 « 04 «
7.	Hátralékos tagsági díjak	500 « — «	744 « 40 «
8.	1914. évi tagsági díjak	5000 « — «	4358 « — «
9.	1914. évi előfizetések	500 « — «	569 « — «
10.	Kiadványok eladásából	200 « — «	280 « 02 «
11.	Vegyes bevételek	24 « 80 «	70 « — «
12.	A dr. Szabó-alap kamataiból megbízásra	400 « — «	400 « — «
Társulati alaptőke gyarapítására.			
13.	A Böckh János szoboralapból az alaptőkéhez	— « — «	500 « — «
14.	A jegyzett 5000 K n. é. 6%-os hadi kölesön vásárlására az Osztrák-Magyar Banktól felvett kölesön	— « — «	4800 « — «
A Barlangkutató Szakosztály javára.			
15.	Dr. Vogl Viktor alapító tagsági díja	— « — «	100 « — «
16.	Bekey G. J. örökítő díjának II. részlete	— « — «	70 « 30 «
17.	A Barlangkutató Szakosztály alaptőkéjének kamatja	— « — «	46 « 67 «
Összesen		18700 K — f	23971 K 63 f

B) *Kiadás.*

Tétel- szám	A kiadások megjelölése	Előirányzat az 1914. évre	Tényleges kiadás az 1914. évben
1.	Földtani Közlöny	11000 K — f	9727 K 78 f
2.	Elsőtítkári tiszteletdíja	900 « — «	900 « — «
3.	Másodtitkári «	600 « — «	300 « — «
4.	Pénztáros «	300 « — «	300 « — «
5.	Irnok jutalomdíja	240 « — «	240 « — «
6.	Szolgák «	480 « — «	480 « — «
7.	Postaköltség	1200 « — «	1131 « 59 «
8.	Irodai kiadások	1000 « — «	840 « 14 «
9.	Vegyes kiadások	880 « — «	697 « 30 «
10.	Alaptőke gyarapítására:		
	a) Böckh János szoboralapból	500 K — f	6335 K — f
	b) Társulati készpénzkészletből ...	1035 «	
	c) Osztrák-Magyar Banktól kölcsön	4800 «	
11.	A Dr. Szabó-alap kamataiból megbízásra ..	400 « — «	400 « — «
12.	A Barlangkutató Szakosztálynak segély ...	1200 « — «	1200 « — «
13.	A Vörös Kereszt Egyletnek s a hadba vonultak hátramaradottjainak adomány	— « — «	1000 « — «
14.	A Barlangkutató Szakosztály javára tett ala- pítványokból az alaptőkéhez	— « — «	170 « 30 «
15.	A Barlangkutató Szakosztály alaptőkéjének kamatai a szakosztálynak kiadva	— « — «	46 « 67 «
16.	Anyatársulati forgótőke maradványa	— « — «	202 « 85 «
	Összesen	18700 K — f	23971 K 63 f

II. A társulat vagyona 1914 december 31-én.

1.	Anyatársulati alaptőke.....	51266 K 20 f
2.	Dr. Szabó József emlékalap	8732 « 29 «
3.	Dr. Szabó-emlékalap kamatai.....	701 « 90 «
4.	A Barlangkutató Szakosztály alaptőkéje	1429 « 65 «
5.	Társulati forgótőke maradványa	202 « 85 «
	Összesen	62332 K 89 f

III. Teher az 1914. év végén.

Az Osztrák-Magyar Banktól, a 6%-os hadi kölcsön-
kötvények vásárlására felvett kölcsön..... 4800 K

Kelt Budapesten, 1914 december 31-én.

PAPP KÁROLY dr.
titkár.

ASCHER ANTAL
pénztáros.

Jegyzőkönyv.

a Magyarhoni Földtani Társulatban 1915 januárius 24-én tartott pénztárvizsgálatról.

Mi alólirottak, mint a Magyarhoni Földtani Társulat közgyűlése, illetőleg választmánya részéről kiküldött pénztárvizsgálók, a mai napon a pénztárban megjelenve, megbízatásunkban eljárunk és a következőket jelentjük:

Minekutána a pénztár vizsgálatára és a pénztár kezelésére szolgáló utasításokból tájékozódunk, az elszámoláshoz tartozó okmányokat egyenkint összehasonlítottuk a napló tételeivel és helyességükről meggyőződünk.

A társulat vagyona az 1914. év végén:

1. Társulati alaptőke az Osztrák Magyar Banktól kiállított letéti elismervények szerint, 4%-os magyar koronajáradékban és 6%-os hadi kölcsönkötvényekben	51266 K 20 f
2. Dr. Szabó József-emlékalap, 4%-os magyar koronajáradékban	8732 « 29 «
3. Dr. Szabó József-emlékalap kamatai takarékkönyvben	701 « 90 «
4. Barlangkutató Szakosztály alaptőkéje	1429 « 65 «
5. Társulati forgótőke maradványa	202 « 85 «
Összesen.....	62332 K 89 f

azaz hatvankétezerháromszázharminckét korona és 89 fillér.

T e h e r a z 1914. é v v é g é n :

Az Osztrák-Magyar Banktól, a 6%-os hadi kölcsönkötvények vételárára felvett kölcsön

4800 K — f
azaz négyezrenyolcszáz korona.

Az 1914. évi bevételek összege 23971 K 63 f, amely az előirányzott 18700 K-t 5271 K 63 fillérrel fölülmúlja. Ennek okai a következők: 1. mert társulatunk választmányi határozat alapján a 6%-os hadi kölcsön céljára az Osztrák-Magyar Banktól 4800K kölcsönt vett fel, 2. mert a Böckh János szoboralaphól 500 K-t az alaptőkéhez esatoltunk, ugyancsak hadi kölcsön kötvényben, 3. a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium az állami segélyt teljes egészében kiutalván, a félévvel megnyúlt költségvetési évre az előirányzott 3000 K helyett 4500 K folyt be. Viszont a m. kir. Földmivvelésügyi Miniszterium csak az 1914. év első felére utalta ki az esedékes 2000 K-t, míg az 1914—1915. évi költségvetési évre a segélyt teljesen beszüntette, az 1914 augusztus havában kiűtött háború miatt. A bevételek többi tétele általában az előirányzaton felül van, kivéve az 1914. évi tagsági díjak tételét, amely az előirányzott 5000 K helyett csak 4358 K-t mutat.

A kiadások egyes tételeit vizsgálva, az 1. sz. Földtani Közlöny tételében 1272 K megtakarítás mutatkozik; a 3. tétel alatt a másodtitkári fizetés 300 K-t tesz ki, minthogy MAROS IMRE másodtitkár úr júliusban hadba vonulván, féleüi fizetését nem vette föl; a 7—9. tétel alatt szereplő posta, irodai s vegyes kiadásokban szintén tetemes megtakarítást látunk. A 10. tétel alatt az előirányzott 500 K helyett az alaptőke gyarapítására 6335 K-t fordítottunk és pedig a társulati készpénzkészletből 1035 K-t, a Böckh János szoboralaphól 500 K-t és az Osztrák-Magyar Banktól, választmányi határozat alapján, felvett kölcsönből 4800 K-t. Ily módon társulatunk a 6%-os hadi kölcsönből 6000 K névértékű kötvénnyel gyarapította alaptőkéjét. A 13. tétel alatt szereplő 1000 K-t, választmányi határozat alapján, társulatunk a Vörös Kereszt Egylet s a hadbavonultak hátramaradottai javára, készpénzfőlőslegéből utalta ki.

A kiadások rovatain végigtekintve, érvényesülni látjuk a Választmány ama rendelkezését, hogy a pénzügyi mérleg egyensúlyát szigorú takarékossgal óvja meg a fölös kiadásoktól. A társulatunkat terhelő 4800 K adósság tulajdonkép alaptőkének van hivatva gyarapítani, amennyiben ezen teher után $5\frac{1}{2}\%$ -ot fizetünk, míg a hadi kölcsön kötvények kamathozama a 6% -ot is meghaladja. A szóbanforgó kölcsön törlesztésére az egy évi 264 K kamaton kívül ajánlatos leendő bizonyos nagyobb összeget is állandóan mindaddig felvenni, míglen az teljesen ki lesz egyenlítve.

Ezekután javasoljuk, hogy a választmány és a közgyűlés a pénztárnoknak a felmentést adja meg és buzgó szolgálataiért köszönetét nyilvánítsa.

Kelt Budapesten, 1915 január 24-én.

EMSZT KÁLMÁN dr.,

LŐRENTHEY IMRE dr.,

PETRIK LAJOS.

Költségvetés az 1915. évre.

A) *Bevétel.*

1. Pénztári áthozatal az 1914. évről	202 K 85 f
2. M. kir. Vallás- és Közoktatási Minisztérium segélye	3000 « — «
3. M. kir. Földmívelésügyi Minisztérium segélye	— « — «
4. Herceg Esterházy Miklós dr. pártfogói díja	840 « — «
5. Magánosok segélye	100 « — «
6. Alaptőke és forgótőke kamatja	2000 « — «
7. Hátralékos tagsági díjakból	400 « — «
8. 1915. évi tagsági díjakból	4000 « — «
9. 1915. évi előfizetésekből	400 « — «
10. Kiadványok eladásából	200 « — «
11. Vegyes bevételek	57 « 15 «
12. A Szabó-alap kamataiból megbízásra	200 « — «
Összesen.....	11400 K — f

B) *Kiadás.*

1. Földtani Közlöny	4500 K — f
2. Elsőtitkár tiszteletdíja	900 « — «
3. Másodtitkár « (mult évi 300 K + idej 600 K).....	900 « — «
4. Pénztáros «	300 « — «
5. Irnok jutalomdíja	240 « — «
6. Szolgák «	480 « — «
7. Postaköltség	1200 « — «
8. Irodai kiadások	800 « — «
9. Vegyes kiadások	216 « — «
10. Teher törlesztésre :	
a) Az Osztrák Magyar Banktól felvett 4800 K kölcsön után $5\frac{1}{2}\%$ kamat egy évre	264 K } 664 « — «
b) Ugyanezen kölcsön törlesztésére	400 « }
11. A Szabó-emlékalap kamataiból megbízásra	200 « — «
12. A Barlangkutató Szakosztálynak segély	1000 « — «
Összesen.....	11400 K — f

Kelt Budapesten, 1915 január hó 24-én.

ASCHER ANTAL
pénztáros.

PAPP KÁROLY dr.
titkár.

5. KRÉCSY BÉLA dr. főreáliskolai tanár indítványozza, hogy a közgyűlés üdvözölje CAPELLINI GIOVANNI bolognai egyetemi tanárt, aki már több alkalommal jelét adta érdeklődésének hazai viszonyaink iránt. Az elmúlt évben Bolognában megfordulván, nevezett tanár úr behatóan érdeklődött a magyar geológusok működése után s élénken kérdezősködött LÓCZY LAJOS, SCHAFARZIK FERENC és PAPP KÁROLY tagjainkról, mint akiknek működését alaposan ismeri.

Elnök az elhangzott indítványra a közgyűlés nevében kimondja, hogy a Magyarhoni Földtani Társulat mai közgyűlése CAPELLINI GIOVANNI bolognai egyetemi tanárt, társulatunknak 30 év óta tiszteleti tagját, szívből köszönti s ezt nevezett tiszteleti tagunknak a közgyűlés nevében tudomására hozza.

Egyéb tárgy híján Elnök az ülést esti 8 órakor berekeszti.

Kelt Budapesten, 1915 február hónap 3-án.

Jegyezte: PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár.
